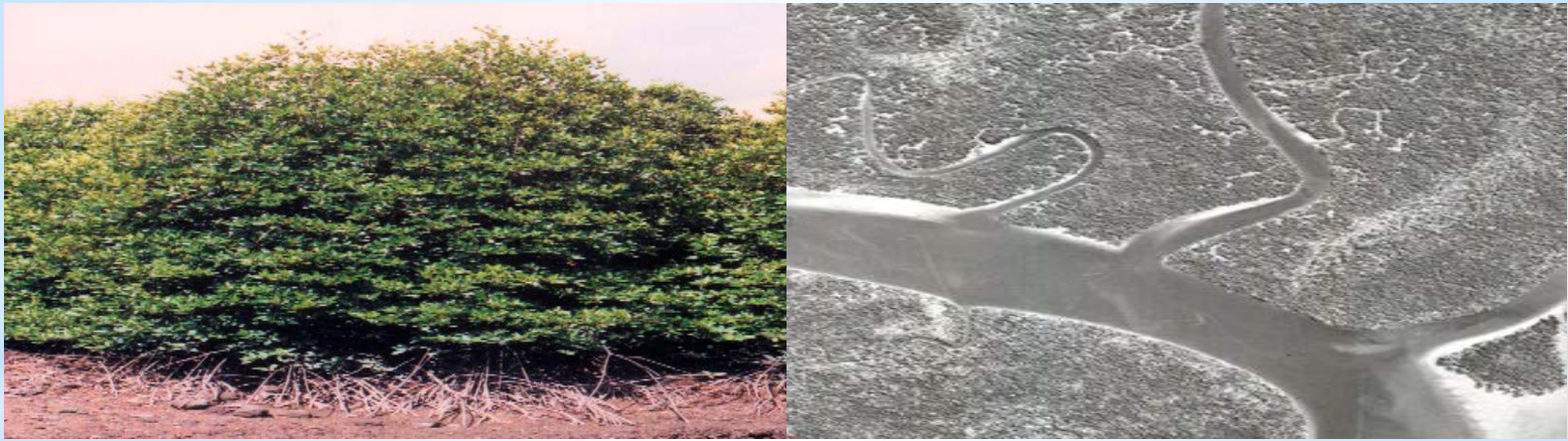

การบรรยาย เรื่อง “การอ่าน แปลภาพถ่ายทางอากาศเพื่อประกอบ
การตรวจพิสูจน์หนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่อยู่ในเขตป่าชายเลน”
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐-๑๘.๐๐ น.
ณ โรงแรมลองบีช ชะอำ อำเภอลำลูกกา จังหวัดเพชรบุรี

โดย นายแสงชม พจน์สมพงษ์

ผู้เชี่ยวชาญของศาลยุติธรรมด้านวิเคราะห์ภาพถ่ายทางอากาศและแผนที่
อนุกรรมการพัฒนาระบบข้อมูลภูมิสารสนเทศ (ป.ป.ช.)และคณะทำงานอ่านแปลตีความวิเคราะห์ข้อมูลฯ
ที่ปรึกษาคดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI)

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการอ่านแปลและวิเคราะห์ภาพถ่ายทางอากาศ

กรรมการศูนย์ช่วยเหลือลูกหนี้และประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม กระทรวงยุติธรรม

ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ภาพถ่ายทางอากาศ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.)

ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะอนุกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศ ในคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กบร.)

การอ่านแปลภาพถ่ายทางอากาศ

เป็นกระบวนการพิสูจน์ทราบอย่างง่าย ๆ ของรายละเอียดที่ปรากฏให้เห็นบนภาพถ่ายทางอากาศว่าเป็นอะไร มีลักษณะเพียงคร่าว ๆ ว่าอย่างไร ไม่มีการวิเคราะห์หรือวิจัยถึงความหมายหรือลักษณะเฉพาะของรายละเอียดที่ปรากฏให้เห็นนั้น รู้วิธีการจัดภาพถ่ายฯ เพื่อมองภาพตรงตรง (๓ มิติ) สามารถหามาตราส่วนของภาพได้หรือความสูงต่ำของจุดใดๆ ที่ปรากฏบนภาพถ่ายฯ นั้นได้ เช่น มียานยนต์คันหนึ่งอยู่บนภาพถ่ายฯ

การวิเคราะห์หรือการตีความภาพถ่ายทางอากาศ

เป็นกระบวนการพิสูจน์ทราบของรายละเอียดที่ปรากฏให้เห็นบนภาพถ่ายฯ เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือชี้ขาดลงไปว่าสิ่งนั้นคืออะไร มีลักษณะเฉพาะหรือความเป็นมาอย่างไร เกี่ยวข้องผูกพันกับสิ่งนั้นหรือไม่ ขนาดไหน การวิเคราะห์หรือเปรียบเทียบจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวที่จะตีความเป็นอย่างอื่นอีกด้วย เช่น รั้ววัดบนภาพถ่าย จะสามารถบอกได้ว่าเป็นยานยนต์ชนิดใด เช่นรถยนต์นั่งส่วนบุคคล, รถบรรทุก ๖ ล้อ หรือ ๑๐ ล้อ, รถบรรทุกทหาร, รถสายกานลำเลียงพล, ยานยนต์หุ้มเกราะหรือรถถังแบบต่างๆ มีขีดความสามารถอย่างไร

กระบวนการเพื่อให้ได้ข้อมูล มี ๔ ขั้นตอน

๑.การอ่าน ภาพถ่าย

- ๑.๑ การตรวจพบ เป็นการเห็นหรือรับรู้ว่ามีวัตถุหรือรายละเอียดต่างๆที่อยู่บนภาพต่างๆ
- ๑.๒ การรู้จัก จากลักษณะสมบัติต่างๆบนภาพถ่าย เช่น ขนาด ความหายาบละเอียดจะช่วยให้จำวัตถุหรือรายละเอียดที่คุ้นเคยบนภาพถ่ายได้
- ๑.๓ การพิสูจน์ทราบ เมื่อเห็นและคุ้นเคยกับสิ่งที่ปรากฏบนภาพถ่าย เป็นอย่างไร เช่น บ้าน ถนน แม่น้ำ ฯลฯ

* กระบวนการเพื่อให้ได้ข้อมูล มี ๔ ขั้นตอน (ต่อ)

๒. การวิเคราะห์

- ด้านใดเช่นศึกษารณีสัญฐาน
วิทยาก็จะวิเคราะห์เกี่ยวกับ
รูปแบบการระบายน้ำ สันป็นน้ำ
จะต้องกำหนดคำอธิบายให้
สัมพันธ์กับจุดประสงค์นั้น จึงลาก
ขอบเขตของรายละเอียดที่มี
ลักษณะตามคำอธิบาย

* กระบวนการเพื่อให้ได้ข้อมูล มี ๔ ขั้นตอน (ต่อ)

๓. การจำแนก

- จะทำแค่การวิเคราะห์หรือเมื่อได้ข้อมูลต่างๆมาเสริมจะทำการจำแนกได้เลย ถ้ารายละเอียดที่ทำการศึกษาเห็นได้ไม่ชัดเจน จำเป็นต้องออกสำรวจภาคสนามเพิ่มเติมก็ได้

๔. การลง
ความเห็น

- เป็นขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมเอาการสังเกตต่างๆ จากภาพถ่ายๆและความรู้จากแหล่งอื่นๆ จะช่วยให้สรุปลงความเห็นได้ว่ารายละเอียดที่ทำการแปลคืออะไร

การวิเคราะห์ห่ออ่านแปลภาพถ่ายทางอากาศด้วยสายตา

ใช้กล้องมองภาพ ๓ มิติ

มองภาพถ่ายทางอากาศคู่ที่มีส่วนซ้อน ๖๐ %

มีแสงสว่างที่พอเหมาะเข้าทางด้านหน้าของผู้อ่านแปล

มาตราส่วนของภาพถ่าย

วันเดือนปี ที่บินถ่าย

ละติจูดของพื้นที่เป้าหมายที่ต้องการอ่านแปล

๑. นอกนี้ยังขึ้นอยู่กับคุณลักษณะที่ปรากฏบนภาพถ่ายทางอากาศ

๑

- ความสัมพันธ์ของสี (Relative Tone)

๒

- เงา (Shadow)

๓

- ความหยาบละเอียด (Texture)

๔

- รูปแบบ (Pattern)

๕

- รูปร่าง (Shape)

๖

- ขนาด (Size) และความสัมพันธ์ในขนาด (Relative size)

๗

- ที่ตั้ง (Size & Situation) และความสัมพันธ์กับรายละเอียดข้างเคียง

๒. มีความรู้พื้นฐานอย่างดีในลักษณะของภูมิประเทศและจดจำสิ่งนั้นคืออะไร เป็นลักษณะของต้นไม้ แม่น้ำ อาคาร ถนน ฯลฯ

๓. มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวที่จะอ่านแปลนั้นอย่างดีอีกด้วย เช่น การเกษตรหรือป่าไม้ ต้องมีความรู้เกี่ยวกับชนิดของพืชพันธุ์ต้นไม้ – ลักษณะภูมิถิ่นฐาน ลักษณะของดิน วิธีการเพาะปลูก ลักษณะการเจริญเติบโตของพืช และพฤติกรรมการปลูกพืช จะช่วยให้ทราบถึงช่วงระยะเวลา ตั้งแต่เริ่มเตรียมการเพาะปลูก จนถึงเก็บเกี่ยวของพืชนั้นๆ ต้องทราบ ภูมิหลังทางวัฒนธรรมของพื้นที่นั้นๆ ด้วย

๔. ประสิทธิภาพของการวิเคราะห์ อ่าน แพล ที่ความภาพถ่ายทางอากาศขึ้นอยู่กับ

๔.๑ การฝึกฝน

๔.๒ ความรู้ประสบการณ์ของผู้แปล

๔.๓ คุณลักษณะของรายละเอียดที่จะอ่านแปล

๔.๔ คุณภาพของเครื่องมือ

๔.๕ ความคมชัดของภาพถ่ายทางอากาศ

๔.๖ มาตรฐานของภาพถ่ายทางอากาศที่ใช้

๔.๗ ผู้อ่านแปลภาพที่ดี ควรเป็นผู้ที่มีสายตาดี ความชำนาญ
ละเอียดถี่ถ้วน รอบคอบ ใจเย็น มีจินตนาการ และอดทนสูง

การจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินมีลักษณะรูปแบบการใช้ประโยชน์ ที่ดินแบ่งเป็น ๕ ประเภทดังนี้

ระดับ ๑

- U: พื้นที่ชุมชน
และสิ่งปลูกสร้าง

ระดับ ๒

- U1: ตัวเมืองและย่าน
การค้า
- U2: หมู่บ้าน
- U3: สถานที่ราชการ
และสถาบันต่างๆ
- U4: สถานีคมนาคม
- U5: พื้นที่อุตสาหกรรม
- U6: อื่นๆ

ระดับ ๓

- U200 U501
- U201 U502
- U202 U601
- U203 U602
- U401 U603
- U402 U604
- U403 U605
- U404

การจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินมีลักษณะรูปแบบการใช้ประโยชน์ ที่ดินแบ่งเป็น ๕ ประเภทดังนี้

ระดับ ๑

- A: พื้นที่
เกษตรกรรม

ระดับ ๒

- A1: นาข้าว
- A2: พืชไร่
- A3: ไม้ยืนต้น
- A4: ไม้ผล
- A5: พืชสวน
- A6: ไร่มุขเวียน
- A7: ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และ
โรงเรือนสัตว์
- A8: พืชน้ำ
- A9: สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- A0: เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวน
ผสม

ระดับ ๓

• A100	A300	A500	A700
• A101	A301	A501	A701
• A102	A302	A502	A702
• A200	A303	A503	A703
• A201	A306	A504	A704
• A202	A308	A505	A800
• A203	A312	A506	A801
• A204	A313	A507	A802
• A205	A400	A508	A803
• A206	A401	A509	A804
• A207	A402	A510	A900
• A208	A403	A600	A901
• A209	A404	A601	A902
• A210	A405	A602	A903

การจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินมีลักษณะรูปแบบการใช้ประโยชน์ ที่ดินแบ่งเป็น ๕ ประเภทดังนี้

ระดับ ๑

- F: พื้นที่ป่าไม้

ระดับ ๒

- F1: ป่าไม่ผลัดใบ
- F2: ป่าผลัดใบ
- F3: สวนป่า
- F4: วนเกษตร

ระดับ ๓

- F100 F200
- F101 F201
- F102 F202
- F103
- F104
- F105
- F106
- F107

การจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินมีลักษณะรูปแบบการใช้ประโยชน์ ที่ดินแบ่งเป็น ๕ ประเภทดังนี้ (ต่อ)

ระดับ ๑

- W: พื้นที่น้ำ
- M: พื้นที่เบ็ดเตล็ด

ระดับ ๒

- W1: แหล่งน้ำธรรมชาติ
- W2: แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น
- M1: ท้องที่ธรรมชาติ
- M2: พื้นที่ลุ่ม
- M3: เหมืองแร่, บ่อขุด
- M4: อื่นๆ

ระดับ ๓

- M401 M403
- M402 M404

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑.๑ การวิเคราะห์อ่านแปลภาพถ่ายทางอากาศขนาด ๙ X ๙ นิ้ว มาตราส่วนของภาพถ่ายฯ ตามปี พ.ศ. ที่ศึกษา โดยใช้กล้อง ๓ มิติ พิจารณาถึงความแตกต่างของสี เงา ความหยาบละเอียด รูปแบบการใช้ที่ดิน รูปร่าง ขนาด ฯลฯ ที่ปรากฏอยู่บนภาพ

๑.๒ อ่านแปลจากสิ่งต่างๆไป (Unit หลัก) แล้วจึงแปลรายละเอียดที่อยู่ใน (Unit หลัก)

๑.๓ อ่านแปลจากสิ่งที่รู้ไปยังสิ่งที่ไม่รู้

๑.๔ สำหรับสิ่งที่รู้ให้ทำการแปลตามขั้นตอน

๑.๕ สำหรับสิ่งที่ไม่รู้ก็พยายามพิจารณาไปที่ละชั้น

๑.๖ จัดทำคำอธิบายของหน่วยรองและหน่วยย่อยที่จะใช้ในแผนที่จำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในระดับ ๒ และ ๓ พร้อมทั้งพิจารณาแผนที่ภูมิประเทศ แผนที่ดินและข้อมูลอื่นๆบริเวณพื้นที่ศึกษา

๑.การ
ปฏิบัติงาน
ใน
สำนักงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล (ต่อ)

๒. การสำรวจตรวจสอบข้อมูลภาคสนาม

- การตรวจสอบภาคสนามเพื่อย้อนอดีต ตามจุดที่กำหนดของพื้นที่ ที่มี การใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ ตาม ปี พ.ศ. มาตรฐาน ส่วน ๑: ๔,๐๐๐ โดยใช้เครื่องมือหาค่าพิกัดด้วยสัญญาณดาวเทียม แก้วไข ขอบเขตและลงสัญลักษณ์ การใช้ประโยชน์ที่ดินให้ถูกต้องตาม ปี พ.ศ. ที่ศึกษา (ย้อนอดีต) ของภาพถ่ายนั้นๆ
- บันทึกข้อมูลรายละเอียดอื่นๆเพิ่มเติม โดยการสัมภาษณ์ราษฎรที่เกี่ยวข้องในพื้นที่พร้อมถ่ายรูปตัวอย่างบริเวณพื้นที่ศึกษา เพื่อใช้ ประกอบในรายงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล (ต่อ)

๓. การปฏิบัติงานหลังภาคสนาม

๓.๑ จัดทำแผนที่จำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปี พ.ศ.ที่ศึกษา มาตรฐาน ส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ ฉบับสมบูรณ์ในรูปแบบแผนที่

๓.๒ จัดทำแผนที่จำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปี พ.ศ. ที่ศึกษา ในรูปแบบ ดิจิทัลไฟล์

๓.๓ จัดทำแผนที่การครอบครองและการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปี พ.ศ. ที่ศึกษา และตารางการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินในแต่ละช่วงปี

สรุป

การวิเคราะห์ห่ออ่านแปลภาพถ่ายทางอากาศ เพื่อพิสูจน์สิทธิครอบครองและการทำประโยชน์ที่ดิน บริเวณพื้นที่พิพาทในเขตที่ดินของรัฐ โดยใช้ภาพถ่ายฯ ตั้งแต่อดีต (๒๕๙๕) จนถึงปัจจุบัน เป็นการพิสูจน์ย้อนอดีตตามปี พ.ศ.ของภาพถ่ายฯ นั้น โดยราษฎรที่ครอบครองที่ดิน มีทั้งที่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ได้แก่ น.ส.๓, น.ส.๓ ก. ใบจอง ตราจอง สค.๑ สปก ๔๐๑ และที่ไม่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ๆ ได้แก่ ฎ, ๖ หรือการถือครองมือเปล่า

สรุป (ต่อ)

เมื่อผลการวิเคราะห์อ่านแปลภาพถ่ายฯ มีรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ทราบถึงเนื้อที่การครอบครองและทำประโยชน์ที่ดินต่อเนื้อจริงหรือไม่อย่างไรพื้นที่ที่ถือว่าราษฎรมีการทำประโยชน์ได้ U1, U2, U3, U4, U5, U6 ที่เป็นสวนสนุก A1, A2, A3, A4, A5, A7, A8, A9, A0, F3 และ F4 ที่ราษฎรปลูกกับที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ W2, M3 และ M4 ที่เป็นนาเกลือ

ข้อเสนอแนะ

๑

- ถ้าผลการพิสูจน์สิทธิในที่ดิน ปรากฏว่า ราษฎรได้ครอบครองและทำประโยชน์ที่ดิน อย่างต่อเนื่องมาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐจริง รัฐจะออกเอกสารสิทธิให้ต่อไป แต่ถ้าราษฎร ครอบครองและทำประโยชน์ที่ดินหลังจากการ เป็นที่ดินของรัฐ รัฐจะจัดที่ดินในส่วนที่รัฐยัง ไม่ใช้ประโยชน์ให้ราษฎรผู้บุกรุกเช่าทำกินและ อยู่อาศัยต่อไป

ข้อเสนอแนะ (ต่อ)

๒

- ถ้าหากเจ้าของที่ดินทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดินหรือปล่อยให้ดินให้เป็น ที่รกร้างว่างเปล่า เช่น โฉนดที่ดินเกิน ๑๐ ปีติดต่อกันหรือนส.๓, นส.๓ ก. เกิน ๕ ปี ติดต่อกันให้ถือว่าเจตนาสละสิทธิในที่ดินเฉพาะส่วนที่ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ ให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าวเฉพาะส่วนที่ไม่ทำประโยชน์